

=====

==
 == M E D E E L I N G E N ==
 ==
 =====

1. Oude en Nieuwe Landmaten.

Wij bezitten een vergeeld blaadje dat bovenstaande titel draagt, maar waarop geen datum van uitgifte staat. We geven het hierna letterlijk weer omdat we geloven dat sommige lezers er graag gebruik zullen van maken als ze in oudere teksten deze, uit het dagelijks gebruik weggefallen, maten tegenkomen. Hier gaat het dan:

De wet van 18 Juni 1836 maakte het gebruik van het metriek stelsel wettig en verplichtend in ons land. Daarin treffen wij als landmaten aan: de a r e , hoofdeenheid der landmaten en die gelijk staat met den vierkanten decameter; de h e c t a r e of 100 aren en de c e n t i a r e , het honderdste deel der are of één vierkante meter.

Vóór dit tijdstip bestonden er hier in West-Vlaanderen vier verschillende landmaten:

1° De landmate van Kortrijk en kasselrij. Daarin trof men aan: de vierkante r o e d e of 8,856 centiaren; het honderd lands of 100 vierkante roede; het g e m e t of vijf honderd lands en het bunder of 16 honderd lands. In deze mate doet de hectare 1129 vierkante roeden.

De Kortrijkse roede is tien voet van 2,2975 m. en de roede of perse is diensvolgens 2,975 meters, op één millimeter na.

2° De landmate van Brugge en het gewezen Brugsche Vrije. Deze bevatte de r o e d e of 14,7456 centiaren; de l i j n e of 100 roeden; het g e m e t of drie lijnen.

60 Brugse roeden komen overeen met 100 Kortrijkse persen. De hectare bevat 678 roeden, Brugsche maat.

3° De Landmate van Yperen en kasselrij. De roede deed hier 14,699533 centiaren; de l i j n e 100 roeden; het g e m e t 3 lijnen. De hectare staat hier gelijk met 680 persen.

4° De landmate van Veurne en kasselrij. De roede deed er 14,5924 centiaren; de l i j n e honderd roeden en het g e m e t 3 lijnen. De hectare doet 685 roeden, Veurnsche mate.

°°

Hoe nu de oude landmaten tot nieuwe en nieuwe tot oude gebracht? Ge leest op de aankondiging eener openbare verkooping dat een stuk land van 20 aren zal opgeroepen worden. Ge wilt zoeken hoeveel roeden dat is in

NIEUWE		O U D E L A N D M A T E N V A N													
LANDMATEN		B R U G G E			I J P E R			V E U R N E			K O R F R I J K				
1 hect. - 100 aren; 1 are - 100 centiaren 1 centiare - 1 vierkan tr meter.		1 gemet - 3 lijnen; 1 lijn - 100 roeden 1 roede - 196 vierkante voeten of 14 voet lang en 14 voet breed.			14 voet-3,84 m 1 voet-0,274 m			14 voet-3,834 m i v.-0,27385 m			14 voet-3,83 m 1 voet-0,2728 m			1 bunder - 16 honderd lands 1 honderd land -100 persen 10 voet-2,9759 1 voet-0,29759 1 perse - 100 vierkante voe- ten	
Ha.	a.	ca.	G.	L.	R.	G.	L.	R.	G.	L.	R.	B.	El.	R.	
1			2	0	78,1684	2	0	80,2927	2	0	85,2882	0	11	29,1780	
	1			0	6,7817		0	6,8029		0	6,8529		0	11,2918	
		1			0,0678			0,0680			0,0685			0,1129	
0	44	23,68	1			1	0	0,9397	1	0	3,1496	0	4	99,5122	
	14	74,56		1			1	0,3132		1	0,4999		1	66,5031	
		14,75			1			1,0031			1,0105			1,6650	
0	44	09,87	0	2	99,0632	1			1	0	2,2030	0	4	97,9524	
	14	69,96		0	99,6877		1			1	0,7343		1	65,9841	
		14,70			0,9969			1			1,0073			1,6598	
0	43	77,72	0	2	96,8831	0	2	97,8131	1			0	4	94,3225	
	14	59,24		0	98,9610		0	99,2710		1			1	64,7742	
		11,59			0,9896			0,9927			1			1,6477	
1	41	69,60	3	0	60,9375	3	0	63,9475	3	0	71,0260	1			
	8	85,60		0	60,0586		0	60,2467		0	60,6891		1		
		8,856			0,6006			0,6025			0,6069			1	
	44	28,00	1	0	0,2930	1	0	1,2336	1	0	3,4456	1	g of 5 h.1.		
	8	81,973			59,8126			1 hond.lands of 1/5 gemet			60,4406			99,5905	

Kortrijksche mate en ge zegt:

1 hectare of 100 aren doen 1129 roeden

1 are doet 11,29 roeden

20 aren doen 11,29 roeden $\times 20 = 225,80$ roeden.

Verlangt gij het in Brugsche, Ypersche of Veurnsche maat te weten, gij moet maar het getal 1129 rekewijs vervangen door 678 voor de Brugsche; of door 680 voor de Ypersche of nog door 685 voor de Veurnsche.

Ofwel meet een uwer partijen en ge vindt 452 roeden. Hoeveel aren is dat?

1129 roeden doen 1 hectare of 100 aren

1 roede doet

100 aren

1129

452 roeden doen $\frac{100 \text{ a.} \times 452}{1129} =$ nagenoeg 40 aren.

Met de andere oude maten wordt er evencens gehandeld.

— —

Hieronder geven wij eene tabel die toelaat de herleiding van oude in nieuwe landmaten te doen en wederkeerig van nieuwe in oude. (zie vorige bladz)